

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Електронний збірник матеріалів

**Міжнародної науково-практичної
конференції (з онлайн включенням)**

**«Модернізація освіти та соціальної
роботи в контексті глобальних
викликів»**

6 червня 2023 року

Рівне – 2023

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів: електронний збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням). Рівне: РДГУ. 2023. 189 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 22 червня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням) «Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів».

ЗМІСТ

Білик В. В., Озеран С. А. Елементи та чинники управління кадровим потенціалом.....	7
Yovk O. I. Key elements of CLIL-methodology.....	11
Глінчук Ю. О. Підготовка майбутніх учителів до створення здоров'язберігального й безпечного освітнього середовища в контексті сучасних викликів	17
Гойда Н. Г., Баранніков К. В. Особливості забезпечення населення України хоспісною допомогою та реабілітаційними послугами в довоєнний період.....	22
Дубич К. В. Моделі вдосконалення забезпечення соціальними послугами територіальних громад в Україні в післявоєнний період.....	28
Михальчук В. М. Кадрове забезпечення як умова ефективності функціонування системи соціального захисту населення України у довоєнний та післявоєнний періоди.....	37
Пелех Ю. В., Матвійчук А. В. Ціннісний інтелект як засіб інсталяції теоретичної аксіології.....	42
Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Когнітивний аспект як складова професійної підготовки майбутнього педагога.....	49
Сбруєва А. А. Альянси європейських університетів: досвід розвитку міжнародних стратегічних інституційних партнерств	55
Данилюк К. В. Особливості забезпечення реабілітаційними послугами населення України після війни.....	60
Левчук І. Б. Арт-терапевтичні методики театрального мистецтва в роботі соціального працівника / соціального педагога / психолога.....	65

Nagornova A., Nagornova S. Crisis center social work in Japan: the problem of domestic violence against women.....	72
Нечипорук Л. І. Надання соціальних послуг в умовах надзвичайних ситуацій.....	76
Оксенюк О. В. Реалізація соціально-педагогічної діяльності щодо дітей із сімей трудових мігрантів.....	80
Остапчук М. В. Проблеми діагностики соціальним педагогом обдарованої дитини.....	85
Петрук Л. П. Динаміка розвитку уявлень молоді про виховні ідеали сьогодення.....	91
Рашидова С. С. Основні тенденції виховання молодого покоління в сучасній Україні.....	97
Серьогіна Н. О., Голубчиков М. В. Розвиток системи соціальної роботи: міжнародний досвід та вітчизняна практика.....	101
Shamsutdinova-Lebedyuk T. N. Modern trends and challenges of Ukrainian higher education in teaching social disciplines.....	108
Шліхта Г. О. Значення цінностей у структурі аксіологічної компетентності у фаховій діяльності ІТ-фахівця	112
Гнатенко Т. С. Підготовка фахівців фармацевтичної галузі України в умовах євроінтеграції.....	117
Лисенко Н. В. Компетентнісний підхід в системі підготовки майбутніх фармацевтів.....	123
Філоненко Р. С. Інклюзія в освітньому процесі як одна із форм соціалізації дитини з особливими освітніми потребами.....	129
Попова К. В. Полікультурний підхід осягнення історії в закладі загальної середньої освіти.....	133

Товт О. О. Сучасні тенденції теорії і методики виховання в поєднанні з невербальною комунікацією.....	137
Чу Їн Китайсько-європейське партнерство у вищій освіті: досягнення та виклики.....	141
Shamsutdinova M.-S. B. Axiopedagogical conditions for the formation of professional competencies in future foreign language specialists.....	147
Шульгач М. І. Науково-методичний доробок З. Шевців у підготовці фахівців до роботи в інклюзивному середовищі.....	152
Яремович М. А. Особливості формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності.....	156
Васерук І. Г., Галатюк М. Ю. Медіакультура в системі цінностей майбутніх фахівців соціальної роботи.....	160
Козій В. В. Сутність та роль комунікацій в освітній організації.....	164
Семенчук І. Ю. Акмеологічний підхід до управління закладом загальної середньої освіти.....	168
Shcherbukha R. H., Vovk O. I. Foreign language acquisition: major methods and models.....	173
Рашидов С. Ф. Мілітаризація російської системи освіти за умов збройної агресії проти України.....	180
Левко О. Психолого-педагогічний супровід професійного становлення і розвитку майбутніх стоматологів.....	183

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НУШ В УМОВАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Яремович М. А.,

здобувачка ступеня доктора філософії,
Рівненський державний гуманітарний університет,
викладачка, методист КЗ ЛОР
«Бродівський фаховий педагогічний коледж
імені Маркіяна Шашкевича»,
м. Броди, Україна

У публікації розкриваються особливості формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності як актуалітету сучасного освітнього процесу.

Publikacja ukazuje specyfikę kształtowania solidarności obywatelskiej przyszłych nauczycieli klas pierwszych NUS w warunkach mobilności akademickiej jako aktualności współczesnego procesu edukacyjnego.

The publication reveals the specifics of the formation of civic solidarity of future teachers of primary school (of the New Ukrainian School) in the conditions of academic mobility as an actuality of the modern educational process.

Транскордонність та транснаціональність у XXI столітті стають пересічними явищами, освітнє середовище не є винятком у цьому питанні. Світові заклади освіти напрацьовують концепції зближення підходів різних країн до організації навчання. Що стосується України, то у нашій державі розрізняють внутрішню і зовнішню; організовану та індивідуальну; горизонтальну та вертикальну академічні

мобільності. Основними характеристиками, що їх відрізняють, є мета академічної мобільності та спосіб її організації. Концептуальними засадами щодо академічної мобільності є положення Болонської декларації про те, що здобувачі Європи мають потребу і право на навчання для здобуття ступенів, що визнаються в Європі, а не тільки в країнах (регіоні), де їх здобуто, а також те, що головною відповідальністю закладів освіти та установ європейської вищої школи є гарантування надання однаково високого рівня кваліфікації своїм студентам [1].

Основними перевагами академічної мобільності для студентів є:

- Культурний діалог;
- Розширення світогляду;
- Набуття нових унікальних професійних навичок;
- Удосконалення навичок володіння іноземними мовами;
- Підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках праці.

Проаналізувавши поняття академічної мобільності – бачимо, що явище нове, актуальне, дає широку перспективу здобувачам освіти. Проте маємо також враховувати, що дуже часто саме академічна мобільність сприяє відтоку професійних кадрів, зниженню професійної кваліфікації працівників тощо. Зауважимо, що ці ризики також наявні і у сфері освіти. В таких умовах формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів НУШ набуває більшої актуальності та значення.

Громадянська солідарність являє собою єдність, згуртованість та взаєморозуміння, які виникають на основі почуття громадянської відповідальності за свої вчинки, а також бажання працювати на задоволення не лише власних інтересів, а й інтересів соціальної групи чи держави.

Громадянська солідарність також ґрунтується на основі усвідомлення індивідами своїх громадянських обов'язків, а також на рівності громадянських прав. Власне громадянська солідарність є тією категорією, яка головним чином впливає на формування і становлення громадянського суспільства.

Формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності, як уже згадувалося вище, є дуже важливим. В умовах російської воєнної агресії академічна мобільність в Україні набула вимушеного, спонтанного, неорганізованого характеру. Додатковими ризиками є те, що великий відсоток українських здобувачів освіти, які навчаються чи стажуються за кордоном не повертаються в Україну. Власне почуття громадянської солідарності у здобувачів освіти сприяє тому, що студентська молодь загалом, і майбутні учителі зокрема, прагнуть працювати на розвиток і поступ української держави.

Сприятливими чинниками у процесі формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності виступають державні програми по обміну студентства між ЗВО та ЗФПО різних держав світу, зберігаючи при цьому самобутність національної системи освіти. При цьому важливо, щоб академічні обміни студентів відбувалися шляхом укладення двосторонніх договорів між закладами освіти України та Європи. Що стосується України, то Міністерство освіти і науки України зафіксувало цей стан речей в «Примірному положенні про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України», затвердження якого стало бюрократичною формальністю, що ніяк не сприяє ефективності та упорядкованості академічної мобільності.

Отже, власне сформована громадянська солідарність каталізує бажання студентів, незважаючи на сприятливі умови працевлаштування та навчання за кордоном, повертатися на постійну роботу в Україну, сприяючи при цьому її соціально-економічному розвитку. Також потрібно звернути увагу на той факт, що саме майбутні вчителі початкових класів НУШ створюють перспективи та умови успішного формування громадянської солідарності молодших школярів, що є запорукою подальшого поступу у цьому процесі серед здобувачів освіти в Україні на наступних рівнях.

Література

1. Гуляєва Н. М. Мобільність викладачів і студентів: проблеми та орієнтири. *Розбудова менеджмент-освіти в Україні* : матеріали VI щорічної міжнародної конференції (м. Дніпропетровськ, 17–19 лютого 2005 р.), Київ: Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. С. 76 – 81.
2. Щодо затвердження Примірного положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України : наказ Міністерства освіти і науки України від 29. 05. 2013 р. № 635 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635729-13#Text> (дата звернення : 10. 05. 2023).

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ (З ОНЛАЙН ВКЛЮЧЕННЯМ)**

**«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

6 червня 2023 року

Адреса:

Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра теорії і методики виховання
вул. Пластова, 31, м. Рівне, Рівненська обл., 33000
тел. (0362)63-33-34